

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Milana Kamlacha, v právní věci žalobkyně: **PhDr. V. K.,** zastoupené JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Žitná 45, Praha 1, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení,** se sídlem Křížova 25, Praha 5, o přezkoumání žalované ze dne 17. 9. 2004, č. X, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 2. 2. 2005, č. j. 2 Cad 144/2004 – 18,

takto:

I. V řízení **se pokračuje.**

II. Kasační stížnost **se zamítá.**

III. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích, jímž byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 9. 2004. Tímto rozhodnutím byla zamítnuta žádost stěžovatelky o poskytnutí jednorázového příspěvku důchodci ve výši 1000 Kč podle bodu 7 čl. XXIX, zák. č. 237/2004 Sb. Krajský soud při posouzení věci vycházel z následujícího skutkového stavu:

Stěžovatelce byl přiznán starobní důchod ode dne 2. 1. 1997 rozhodnutím Sociální poisťovny – ústredie v Bratislavě ze dne 22. 5. 1997. Poživatelkou tohoto důchodu byla

stěžovatelka i v době vydání napadeného rozhodnutí žalované. Důchod z českého systému důchodového pojištění stěžovatelka v rozhodném měsíci červnu roku 2004 nepobírala.

Při aplikaci příslušného zákonného ustanovení na uvedený skutkový stav dospěl krajský soud k závěru, že na jednorázový příspěvek důchodci nedopadá čl. 17 a 18 Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení, stejně tak nedošlo k porušení článku 1 Listiny základních práv a svobod, konkrétně principu rovnosti v právech. Soud měl rovněž za to, že úprava jednorázového příspěvku důchodci není v rozporu s Nařízením Rady č. 1408/71, konkrétně jeho článkem 3. Vzhledem k tomu, že podle čl. XXIX, zák. č. 237/2004 Sb. náleží jednorázový příspěvek výlučně osobám, které mají nárok na výplatu důchodu či části důchodu z českého důchodového pojištění, a to alespoň za část měsíce června 2004, a stěžovatelka tyto podmínky nesplňovala, shledal krajský soud napadené rozhodnutí žalované zákonným.

Kasační stížnost podala stěžovatelka z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., tedy pro nesprávné posouzení právní otázky soudem. Dle názoru stěžovatelky jí měl být jednorázový příspěvek důchodci vyplacen právě s ohledem na článek 17 Smlouvy mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení, neboť ve skutečnosti se jedná o státní příspěvek na alespoň částečnou kompenzaci zvýšení cen a služeb pro důchodce trvale žijící na území ČR. Výklad příslušných ustanovení zákona tak, jak je provedl krajský soud, považuje stěžovatelka za diskriminační, neboť je jí jako české občance přiznáno méně práv než ostatním ve stejné situaci. Navrhla proto, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

S ohledem na obsah kasační stížnosti stěžovatelky podal Nejvyšší správní soud dne 28. 12. 2006 návrh podle ust. § 64 odst. 3 zák. č. 182/1993 Sb. na zrušení části ustanovení bodu 2 čl. XXIX části 29. zák. č. 237/2004 Sb. ve slovech „z českého důchodového pojištění“. Zároveň usnesením z téhož dne přerušil podle ust. § 48 odst. 1 písm. a) s. ř. s. řízení ve věci na dobu do rozhodnutí Ústavního soudu o tomto návrhu.

Plénum Ústavního soudu rozhodlo ve věci nálezem ze dne 1. 12. 2009 č. j. Pl. ÚS 4/07, jímž podaný návrh zamítlo. Ústavní soud dospěl k závěru, že předmětná jednorázová kompenzace pro důchodce byla od počátku pojímána nikoliv jako dávka sociální péče stojící mimo systém důchodového zabezpečení, ale jako – i když poněkud nestandardní – plnění v rámci poskytovaných dávek z českého důchodového pojištění. Tento přístup bylo možné považovat za jednorázovou kvazi-valorizaci důchodu. Jeho výše byla koncipována s vědomím toho, jaké jsou průměrné příjmy osob, kterým je vyplácen český důchod. V uvedeném postupu zákonodárce nelze podle přesvědčení Ústavního soudu shledat žádnou neodůvodněnou diskriminaci; je skutečně a nepochybně věcí každého státu stanovit, jaké valorizace důchodu budou prováděny. Zvolený postup lze považovat za legitimní a provedený způsobem, jenž je jeho účelu přiměřený. Se zřetelem k tomu neobstojí stěžovatelkou namítaný nesoulad právní úpravy s čl. 17 Smlouvy mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení, neboť ten se týkal jen oblasti státních sociálních dávek, navíc jde o mezinárodní smlouvu, která se od vstupu České republiky do Evropské unie neuplatňuje, jak vyplývá z čl. 6 Nařízení č. 1408/71.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu uplatněných stížních bodů a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Mezi účastníky nebyl sporný skutkový stav, Nejvyšší správní soud tedy vycházel z téhož, jaký byl popsán v napadeném rozsudku. Spornou právní otázku pak v celém rozsahu zodpověděl ve svém nálezu Ústavní soud, jehož právní názor je pro Nejvyšší správní soud podle čl. 89 odst. 2 Ústavy České republiky závazný. Na odůvodnění tohoto nálezu, podané ve stručnosti výše a stěžovatelce ostatně známé, proto Nejvyšší správní soud také pro jeho výstižnost bez dalšího v plném rozsahu odkazuje. Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že rozsudek krajského soudu není zatížen stěžovatelkou tvrzenou vadou podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Rozhodl proto nejdříve o pokračování v řízení podle ust. § 48 odst. 4 s. ř. s. a poté kasační stížnost podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, správní orgán ve věcech důchodových nemá právo na náhradu nákladů řízení ani v případě procesního úspěchu. Nejvyšší správní soud proto nepřiznal náhradu nákladů řízení žádnému z účastníků (§ 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 6. ledna 2010

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu